

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 21. november 2018 blev i sag nr. 91743:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Lokal Forsikring G/S
Holsted Park 15
4700 Næstved

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 22/12 2017 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"Jeg repræsenterer [klageren] i forbindelse med verserende tvist mod Lokal Forsikring G/S, vedrørende min klients krav på udbetaling af forsikringssum i.h.t. til ulykkesforsikring, som følge af faldulykke den 17. december 2016, hvor min klient falder ned af trappe i eget hjem, hvorved han pådrages svær personskade.

Lokal Forsikring har ved afgørelse af 24. juli 2017 fra deres advokat ... afslået dækning iht. til den af min klient tegnet ulykkesforsikring, idet Lokal Forsikring har gjort gældende, at ulykkestilfældet er fremkaldt ved selvforskyldt beruselse, hvorfor der iht. forsikringsbetingelserne ikke er dækning. Kopi af mail af 24. juli d.å. vedlægges som bilag 1.

Påstand:

Lokal Forsikring tilpligtes at udbetale erstatning svarende til godtgørelse for varigt mén som følge af faldulykken 17. december 2016.

Det bestrides at faldulykken er forårsaget af selvforskyldt beruselse, og dels bestrides, at Lokal Forsikring har ført bevis herfor, hvorfor Lokal Forsikring har pligt til at udbetale forsikringssum svarende til min klients varige mén som følge af ulykken.

Det gøres gældende, at ulykkestilfældet er indtrådt som følge af, at min klient er faldet ned af en meget stejl trappe i eget hjem fra 1. etage til stueetage, og dette er således årsagen eller hovedårsagen til ulykkens indtræden.

Ankenævnet for Forsikring

2.

91743

Isoleret bevisoptagelse og Forelæggelse for Ankenævn for Forsikring:

Undertegnede har ved brev af 15. november d.å. søgt om retshjælpsdækning hos min klients familieforsikring ved Lokal Forsikring til isoleret bevisoptagelse til indhentelse af dokumentation for den pågældendes trappes stand og indretning, idet det er min opfattelse at trappen i sig selv har været egnet og medført en betydelig risiko for faldulykke, hvilket således har afgørende betydning for vurdering af sagen. Kopi af ansøgning vedlægges som bilag 2.

Da ejendommen er solgt og overdrages til køber med virkning 1.4.2018, og da der er betydelig risiko for, at den nye ejer vil renovere ejendommen, herunder nedrive den pågældende trappe, har jeg anmodet om at der allerede nu optages isoleret bevisoptagelse til sikring af et væsentligt bevis i sagen. Dette har Lokal Forsikring afslået, jf. mail af 28. november d.å. jf. bilag 3, idet Lokal Forsikring blot har henvist til, at sagen først skal behandles ved Ankenævn[et] for Forsikring.

Jeg skal derfor anmode om at nærværende sag HASTEBEHANDLES, herunder at Ankenævnet [for] Forsikring tager stilling til, om der til brug for sagens behandling kan være af afgørende betydning at få indhentes dokumentation for trappens indretning mv. I bekræftende flad bedes dette meddelelse snarest muligt.

Sagsfremstilling:

Den 17. december 2016 kl. ca. 01.30 om natten falder min klient ned af stejl trappe fra 1. sal til stueplan i hans hus, da han skal på toilettet. Han havde aften forinden været sammen med sin nu afdøde samlever ... til middag i tidsrummet 19.00 — 22.30 hos naboen ..., hvor de havde fået en julemiddag med drikke i form af øl, vand og snaps. Til stede er endvidere den lokale læge ...

Kl. ca. 22.20 kører [samleveren] hjem i parrets bil, og ca. 10 minutter efter går min klient over markerne hjem til hans bopæl, hvor han går i seng og sover i soveværelset, som er beliggende på ejendommens førstesal.

Om natten kl. ca. 01.00 vågner min klient og skal på toilettet, hvorfor han går ned at trappen med henblik på at komme til toilettet, som er placeret i stueplan.

Min klient går ned af den stejle trappe, hvorved han glider, og falder ned - ca. 10 – 12 trappetrin - ca. 3 meter ned af stejl trappe – hvor han findes af sin samlever, ude af stand til at bevæge sig.

[Samleveren] tilkalder Falck, og der tilkommer ambulance til stedet. Af ambulancerapporten, jf. bilag 4 fremgår bl.a. følgende: 'Melding 01:39 (LEC): M/... Faldet ca. 10-12 trin, virker fjern, sm i ryg/nakke, beruset, 1:37 (112): beredskaber: P06 ... Politi — ..., 01:37 (112): STSH faldet ned af trappen, kan ikke bevæge sig.'

'Notater om tiden op til hændelsen: Faldet ned af stejl trappe ca. 3 meter højde'

'Note:

M/... faldet/gledet ned af stejl trappe – efterfølgende kan pt. ikke mærke/bevæge højre arm samt begge ben – lidt bevægelse og følelse i ve. Arm – varm og tør – ebrieret, har fået rigtig mange genstande i flg. Pt. – virker meget agiteret og ikke særlig samarbejdsvillig - lang tid på stedet på grund af forholdene og opretholdelse af SMR. Kaldt ass. Af xl bil for hænder samt lift grå i. v.'

Ankenævnet for Forsikring

3.

91743

Min klient bliver kørt til [hospitalet1], hvor han bliver indlagt, hvorefter han sener samme dag overflyttes til [hospital2].

Kopi af journal fra [hospital1] for perioden 17.12.2016 og fremefter fremlægges som bilag 5, målinger på blodtryk mv. af 17. december 2016, jf. bilag 6 samt journal fra neurokirurgisk afdeling, [hospital2] jfr. bilag 7 samt journalmateriale fra [afdeling med speciale i rygmarvsskader], hvor min klient aktuelt er under genoptræning jfr. bilag 8.

Af journal fra [hospital 1] (bilag 5) fremgår bl.a.:

Faldet ned af 3 meter høj stejl trappe Produkt Trappe. Ulykkescoder: Trappe, indvendig. Abdome: Adipøst

Af bilag 6 fremgår endvidere: Ethanol; P 35 mmol/L

Min klient brækker ryggen og pådrages rygmarvsskade og er tetraplegiker, som skal have hjælp 24 timer i døgn. Til dokumentation vedlægges kopi af redegørelse af 21. juni 2017 fra ..., ... kommune, jf. bilag 9. Han er som følge af skaderne efter ulykke tilkendt førtidspension med virkning 1.9.2017.

Til belysning af de nærmere omstændigheder omkring ulykkens indtræden fremlægges fotos af den omhandlende trappen, jf. bilag 10.

Supplerende kan det oplyses, at min klient er en stor mand på [over 185 cm] og vægt ca. [over 120 kg]. Han bruger størrelse [i midten af 40'erne] i sko.

Endvidere fremlægges skriftlig vidneerklæring af naboen ... samt læge ... til belysning af omstændighederne omkring forløbet aften før ulykkens indtræden, jf. bilag 11.

Forsikringssag:

Min klient var på skadestidspunktet dækket af ulykkesforsikring ved Lokal Forsikring med en invaliditetsdækning på kr. 2.050.000 med tilvalg af dobbelterstatning ved et varigt mén på 30 % eller derover.

Kopi af forsikringspolice med særlig vilkår fremlægges som bilag 12 samt forsikringsbetingelser som bilag 13.

Af forsikringsbetingelserne fremgår: 2.2 Forsæt, grov uagtsomhed, beruselse m.m. 2.2. Forsikringen dækker ikke følger af ulykkestilfælde, der er fremkaldt af forsikrede ved: ... Pkt. 4. selvforstyldt beruselse ... Dette uanset forsikredes sindstilstand eller tilregnelighed på ulykkestidspunktet.

Efter ulykkestilfældet anmeldes ulykkestilfældet af min klients samlever ... til Lokal Forsikring den 27. december 2016, jfr. bilag 14.

I skadesanmeldelsen fremgår under beskrivelse af ulykken følgende: **Hvad skete umiddelbart før uheldet?** [Klageren] lå og sov. Vi var gået i seng men skulle så på toilettet. **Hvorledes skete uheldet?** Gled på trappen fra 1. sal i vores stuehus. **Hvad var den direkte årsag til uheldet?** ? gled på trappen **Var skadelidte spirituspåvirket?** X nej

Lokal Forsikring anerkender ved brev af 3. januar 2017, at ulykke er dækket af ulykkesforsikringen, jf. bilag 15.

Undertegnede indtræder som advokat i sagen og der fremsendes supplerende lægeligt dokumentation i sagen.

Ved mail af 25. april fra Lokal Forsikring, at der er kommet nye oplysninger i sagen, hvorfor der tages forbehold for det tidligere dækningstilsagn, jf. bilag 16.

Undertegnede fremsender herefter supplerende dokumentation og oplysninger til sagen henholdsvis ved brev af 2. maj, jf. bilag 17 samt mail af 30. juni 2017, jf. bilag 18.

Lokal Forsikring afviser herefter dækning pga. selvforskyldt beruselse, jf. mail af 24. juli d.å., jf. bilag 1.

Anbringender:

Lokal Forsikring G/S afviser at dække ulykkestilfældet med henvisning til bestemmelse i forsikringsbetingelserne pkt. 2.2.1 nr. 4, hvor skade forårsaget ved selvforskyldt beruselse er undtaget for dækning.

Aktuel tvist omhandler således, hvorvidt faldulykken er forårsaget af min klients beruselse eller om der er andre mulige årsager til faldulykken, herunder særligt hvorvidt den stejle trappe kan være mulig årsag til faldulykken.

I den forbindelse skal det indledningsvis præciseres, at det bestrides, at faldulykken er forårsaget af min klients selvforskyldt beruselse.

Som det fremgår af, min klients skadesanmeldelse, jf. bilag 14 og de indledende lægelige oplysninger i sagen, jf. bilag 4 og 5, falder/glider min klient ca. 10-12 trin ned at en stejl trappe, og lander ca. 3 meter ned på gulvet, hvorved han pådrages svær rygmarvsskade.

Det gøres gældende, at den direkte årsag til faldet er, at han glider på trappen, hvorved han falder ned af trappen og lander på gulvet. Dette skete uanset om min klient havde været beruset eller ej.

Det bestrides ikke, at min klient havde indtaget alkohol aften forinden, ej heller at han forsat havde Etanol i kroppen, men det bestrides, at han var sanseløs beruset eller at han på anden måde pga. beruselse ikke var i stand til at agere på forsvarlig vis. Dette er heller ikke dokumenteret eller på anden måde sandsynliggjort af Lokal Forsikring, idet det konstaterede Etanol på 35 mmol/L ikke svarer til voldsom beruselse.

Det bestrides, at det kan lægges til grund, at min klient på tidspunktet for faldulykken havde en promille på ca. 1,985, idet dette beror på en konkret beregning, hvor der indgår mange faktorer, herunder min klients højde, vægt mv.

Min klient forlader naboen kl. ca. 22.30, hvorefter han går hjem i seng, og sover nogle timer. Herefter vågner han først på natten og skal på toilettet, hvorfor han går ned af trappen på sædvanligvis for at komme ned til husets toilet som ligger i stueplan.

Trappen er en meget stejl trappe, med tæppebelægning på de enkelte trin og med trinflader, som efter nutidens standard er for smalle. Øverst ved trappen står en papkasse med julepynt, som min klient skal forbi. Trappen i sig selv er egentlig til at forårsage fladulykker, og min klient er også tidligere faldet på trappen, uden at dette dog har bevirket egentlig personskaade. Der er ingen belysning ved trappen.

Henset til hændelsens karakter, som anses at være en normal dagligdags adfærd at gå på toilettet som i min klients tilfælde altid foregår fra 1. sal til stueetage, hvor toilettet sker, og henset til trappens udformning og stejlhed, jf. bilag 10 samt det faktum, at min klient som er en stor og adipøs mand, må der anses at være mange mulige årsager til faldulykkens indtræden, hvoraf beruselse blot er en af mange mulige årsager.

Lokal Forsikring ikke derfor ikke løftet bevisbyrden for, at faldulykkens hovedårsag er selvforskyldt beruselse, eller at han på anden måde har handlet groft uforsvarligt, hvorfor forsikringen er forpligtet til at dække iht. ulykkesforsikringen.

Af nyere retspraksis samt praksis fra Ankenævn for Forsikring fremgår det ligeledes, at beruselse i sig selv ikke skaber en formodning for, at en ulykke indtræder som følge af beruselsen, idet der i vurderingen tillige skal indgå vurdering af andre mulige skadesårsager og graden af den pågældendes uagtsomhed.

I ANF 2017.89806, som omhandler en mand, som efter deltagelse i et arrangement på et søfort, hvor han er beruset med promille målt til 2,19, efterfølgende går ud til en skrænt ved kanten af kasemattens top, hvorfra han falder ned og afgår ved døden.

I den konkrete situation afviser afdødes udbetaling af forsikringssum iht. til ulykkesforsikring, hvilket flertallet i Ankenævn[et] for Forsikring giver medhold i, idet der dels lægges vægt på promillens størrelse, at der ikke er sandsynliggjort andre mulige skadesårsager samt at forsikringstageren ved sin handling har udvist en betydelig uforsigtighed (grov uagtsomhed).

Der henvises endvidere til U2012.3113V, hvoraf det fremgår, at der i vurderingen af, hvorvidt et ulykkestilfælde er forårsaget af selvforskyldt beruselse ligeledes skal ses på skadelidtes adfærd, herunder om beruselsen har medført en uforsvarlig adfærd fra skadelidtes side.

Det gøres gældende, at min klient i nærværende sag har sandsynliggjort at der kan være andre mulige årsager til skadens indtræden, idet det trappe, som min klient glider ned af, i sig selv er egentlig til at give faldulykke, og i den forbindelse henvises til de fremlagte fotos, samt det faktum at der i alt det indledende materiale anføres, at årsagen til faldt skyldes en stejl trappe.

Endvidere gøres det gældende, at min klients adfærd før og i forbindelse med selve ulykkens indtræden i sig selv er ikke må anses som culpøs, idet min klient efter indtagelse af alkohol på behørig måde går hjem og går i seng. Det forhold at han efterfølgende om natten vågne og som sædvanlig går ned af husets trappe til toilettet i stueplan, må anses som en sædvanlig handling, som på ingen måde kan anses som usædvanlig eller uforsvarlig handling.

Det gøres derfor gældende, at min klient har sandsynliggjort at der har været andre mulige årsager til ulykkens indtræden, og henset hertil sammenholdt med sagens faktuelle forhold gøres det

derfor gældende, Lokal Forsikring ikke har løftet bevisbyrden for, at min klient beruselse er hovedårsagen til faldulykken, hvorfor Lokal Forsikring er forpligtet til at dække ulykkestilfældet.

Selskabet har den 5/2 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager har tegnet en ulykkesforsikring hos selskabet, som var i kraft den 17. december 2016, hvor klager var udsat for en faldskade med en alvorlig personskade til følge.

Sagens juridiske ramme:

Som bilag 13 har klager fremlagt de for den tegnede ulykkesforsikring gældende vilkår. Af vilkårene fremgår følgende af pkt. 2.2.1 nr. 4:

'Forsikringen dækker ikke følger af ulykkestilfælde, der er fremkaldt af forsikrede ved: 1. forsættelige handlinger, 2. grov uagtsomhed, 3. deltagelse i slagsmål eller ulovligheder, **4. selvforskyldt beruselse**, 5. påvirkning af narkotika eller andre rusmidler/giftstoffer 6. selvmordsforsøg, se dog pkt 6.1.8.'

Sagen omhandler – som anført af klager – om selskabet er berettiget til at afvise dækning med henvisning til vilkårenes pkt. 2.2.1. nr. 4.

Selskabet gør for god ordens skyld gældende, at selskabet ikke er bundet af det afgivne tilsagn i brev af 3. januar 2017 (bilag 15), jf. kendelse fra Ankenævnet for Forsikring, nr. 89.742.

Sagens faktum:

Det fremgår af klagers brev af 22/12 2017, at klager ikke bestrider, at klager havde indtaget alkohol aftenen forinden faldskaden, og ej heller bestrider, at klager fortsat havde alkohol (Etanol) i kroppen på skadetidspunktet.

Klager bestrider dog, 'at han var sanseløs beruset eller at han på anden måde pga. af beruselse ikke var i stand til at agere på forsvarlig vis'.

Klager bestrider i forlængelse heraf, at klager på tidspunktet for faldskaden have en promille på ca. 1,985, idet klager henviser til betydingen af klagers højde, vægt mv.

Til støtte for ovenstående har klager fremlagt vidneerklæring underskrevet af klagers nabo, ... samt læge ..., som begge deltog ved julefrokosten aftenen forinden faldskaden (bilag 11).

Selskabet gør gældende, at den fremlagte vidneerklæring ikke kan tillægges megen bevisvægt i forhold til de tidstro objektive oplysninger i sagens lægelige bilag.

Det fremgår af midlertidig klinisk biokemisk WEB-svar på udtaget prøve på skadedagen den 17/12 2016 kl. 03.55 (bilag 6), at mængden af ethanol (alkohol) på tidspunktet for prøvens udtagelse blev målt til 35 mmol/l.

Omregningen fra ethanol mmol/l (målt i blodplasma) til promille, sker ved at dividere den anførte mængde af ethanol (alkohol) med 21,7 (molekylévægten for alkohol), og klagers promille på tidspunktet for udtagelsen af blodprøven kan herefter beregnes til 1,61.

Det fremgår af den præhospitale journal (bilag 4, side 1), at der ringes efter ambulance kl. 01.37, hvorfor tidspunktet for klagers fald ligger ca. 2,5 time før tidspunktet for udtagelsen af blodprøven.

Da der forbrændes ca. 0,15 promille pr. time, kan det lægges til grund, at klager på tidspunktet for faldet havde en promille på ca. 1,985 ($1,61 + 0,375 (2,5 \times 0,15)$).

Den høje promille stemmer overens med de tidstro observationer gengivet i de den præhospitale journal (bilag 4), som bl.a. beskriver klager på følgende vis: 'virker fjern', 'beruset', samt 'ebrieret'.

På side 6 i bilag 4 er refereret klagers eget udsagn kort tid efter faldet, og her er anført '...har fået rigtig mange genstande i flg. Pt.'.

Da de 35 mmol/L på tidspunktet for prøvens udtagelse er udtryk for en konkret måling hos klager (altså resultatet af klagers konkrete respons på den af klager indtagne mængde alkohol), bestrider selskabet klagers udsagn om, at selskabets beregning af promille ikke kan lægges til grund, da der ikke er taget højde for klagers konkrete vægt, højde mv.

Klagers udsagn ville være korrekt, hvis selskabet havde forsøgt at beregne mængden af alkohol ud fra en standardberegning i forhold mængden af alkohol indtaget af klager, men dette er - som anført ovenfor - ikke tilfældet i denne sag, hvor mængden af alkohol på tidspunktet for prøves udtagelse er fastslået ved en konkret måling hos klager.

For så vidt angår tilbageregningen fra tidspunktet af udtaget af prøven til tidspunktet for faldet, har selskabet – selv om klagers vægt og højde peger i retning af en højere forbrænding end gennemsnittet – valgt at benytte den sædvanlige standardforbrænding på 0,15 promille pr. time.

Selskabet gør på baggrund af ovenstående gældende, at det ved afgørelsen af sagen kan lægges til grund, at klager har haft en betydelig alkoholpromille (på over 1.9) på tidspunktet for faldet.

For så vidt angår trappens indretning, skal selskabet henvise til de af klager fremlagte fotos (bilag 10), hvoraf fremgår, at trappen er indrettet med forholdsvis dybe trin (med gulvtæppe og fin kantafskærmning), og der er et gelænder i hele trappens ene side.

Efter det oplyste, at der tale om en trappe, som både klager og dennes ægtefælle har brugt hver dag, da den udgør den sædvanlige adgangsvej mellem soveværelse og bl.a. toilet.

Klager har ikke godtgjort (eller anført), at der var noget galt med trappen den pågældende nat (ingen huller, ingen løse dele, ikke noget defekt gelænder og ingen efterladte genstande på trappen).

I forlængelse heraf skal selskabet - for så vidt angår klagers bemærkninger om eventuelt isoleret bevisoptagelse til dokumentation af den pågældende trappes stand og indretning - gøre gældende, at afholdelse af isoleret bevisoptagelse mere end 2 år efter skaden ikke ses at kunne bidrage med yderligere ud over indholdet af de i sagen fremlagte fotos (bilag 10).

Klager har endvidere ikke godtgjort (eller anført), at han den pågældende nat var iført usædvanligt (risikoforøgende) fodtøj.

For så vidt angår klagers bemærkninger om eventuelle tidligere fald på trappen gør selskabet gældende, at disse må anses for udokumenterede.

For så vidt angår omstændighederne ved selve faldet, anfører klager, at han den pågældende nat gik baglæns ned af trappen ved at holde med hånden på gelænderet i venstre side (ganske som han plejer).

Selskabet gør gældende, at de hos klager påførte skader (brud i nakken) ikke stemmer overens med klagers beskrivelse.

Var klager gået baglæns ned af trappen som anført, må klager rent logisk falde forover (og dermed ind mod trappen), hvis foden glider, hvorefter klager må glide ned med fronten mod trappen (og fødderne nederst), hvorfor fødderne i denne situation ville tage fra ved sammenstødet mod gulvet.

Selskabet skal i den forbindelse henvise til, at trappen ikke er bred nok til, at klager har kunnet vende på vej ned af trappen (i faldet), og tillige henvise til, at fastholdelse i gelænderet burde have forhindret, at klager gled med stor fart ned til bunden af trappen.

De hos klager påførte skader (brud i nakken) peger snarere i retning af, at klager har mistet balancen på reposen (dvs. før påbegyndelse af nedstigning), eller at klager den pågældende aften er gået forlæns ned af trappen.

Konklusion:

I henhold til fast retspraksis og praksis ved Ankenævnet for Forsikring gælder der – ved en betydelig alkoholpromille – en kraftig formodningsregel for, at uheldet skyldes forsikringstagerens beruselse.

Selskabet skal i den forbindelse henvise til U1979.532/3H, U1993.857/2H, U1997.833H, FED1998.1580Ø, utrykt dom fra Vestre Landsret og dom af 9/3 2015 fra retten i Aarhus.

Selskabet skal endvidere henvise til følgende kendelser fra Ankenævnet for Forsikring, 89.742, 87.638, 84.678, 82.674, og 67.437.

Selskabet gør gældende, at selskabet i nærværende sag har godtgjort en betydelig alkoholpromille, og selskabet gør derfor gældende, at det herefter er op til klager at godtgøre, at der er andre hovedårsager til uheldet end forsikringstagers påvirkning af alkohol.

Selskabet gør gældende, at klager ikke har godtgjort dette i nærværende sag.

Som anført ovenfor må det kunne lægges til grund, at trappen – som udgjorde klagers og dennes ægtefælles daglige adgangsvej mellem soveværelse og bl.a. toilet – ikke har lidt af mangler/defekter den pågældende nat, samt at klager ikke har været iført usædvanligt (risikoforøgende) fodtøj.

Det kan således lægges til grund, at der ikke har været noget usædvanligt ved forholdene/situationen den pågældende nat, bortset fra klagers betydelige påvirkning af alkohol, hvorfor klagers uheld – uanset om det (som anført af klager) skyldes et 'usædvanligt glid på trappen', eller

det skyldes, at klager gik forlæns ned af trappen eller eventuelt snublede på vej hen til trappen — må skyldes klagers beruselse.
På baggrund af ovenstående fastholder selskabet sin afvisning af dækning med henvisning til vilkårenes pkt. 2.2.1 nr. 4."

Klagerens advokat har i den 12/3 2018 til nævnet bl.a. anført:

"For så vidt angår modpartens bemærkninger vedrørende beregning af promille på skadestidspunktet anfægtes beregningen fortsat, ligesom det bestrides, at den af modparten anførte beregning kan lægges til grund ved Ankenævn for Forsikrings afgørelse i sagen.

Der foreligger ingen dokumentation for min klients promille på skadestidspunktet, ligesom en egentlig beregning og konstatering af promillens størrelse på skadestidspunktet må beregnes på grundlag af mange faktorer, som der ikke er foretaget i nærværende sag. Dette må ligeledes være et spørgsmål, som der under en retssag må indhentes en egentligt lægefaglig udtalelse om.

Det bestrides således, at det kan lægges til grund som anført af modparten, at min klients promille på skadestidspunktet skulle være på over 1,9.

...

For så vidt angår modpartens bemærkninger omkring trappens indretning fremgår det af modpartens bemærkninger, at modparten på grundlag af fotos, jf. bilag 10 konstaterer, trappens er indrettet med forholdsvis dybe trin (med gulvtæppe og fin kantafskæring) og at der er gelænder i hele trappens ene side.

Modparten konstaterer bl.a. på baggrund heraf at min klient på det foreliggende grundlag ikke kan godtgøre, at der har været noget galt med trappen eller at den på anden måde har været indrettet på en måde som ikke svarer overens med nugældende standarder.

Dette er dog en væsentlig begrundelse for, at der netop er behov for isoleret bevisoptagelse til belysning af trappens indretning og betydning i forhold til ulykkens indtræden, idet trappen både er betydeligere stejler end tilladt efter nugældende regler, ligesom indretningen, herunder trinene ikke svarer overensstemmelse med nugældende standarder.

I den forbindelse skal det endnu engang præciseres, at min klient har en skostørrelse [i midten af 40'erne] og trappens trin er ikke særligt dybe, så når han går baglæns ned af trappen, er der en risiko for at han glider, hvilket således er det, som skete den pågældende dag.

Det fastholdes, at min klient gik baglæns ned af trappen som sædvanligt, og det anfægtes således, at det under sagen kan lægges til grund, som anført af modparten, at min klient ikke kunne lande som han har gjort, hvis han gik baglæns ned af trappen.

Dette synspunkt er i øvrigt ikke dokumenteret på nogen måde af modparten, men dette er blot et ræsonnement som modparten har gjort uden nogen nærmere dokumentation og dette kan således på ingen måde lægges til grund under nærværende sag.

Jeg er meget uenig i, at et isoleret bevisoptagelse ikke kan bidrage med yderligere udover indholdet i de fremlagte fotos, idet det endvidere skal præciseres, at det jo ikke er to år siden at skaden er sket, ligesom trappen jo netop fremstår i samme stand som på skadestidspunktet og under

hensyn til de tidligere anførte argumenter for isoleret bevisoptagelse og tillige understøttes af aktuelle bemærkninger fra modparten, må det således konstateres, at en isoleret bevisoptagelse er særdeles nødvendig for at kunne fremskaffe den relevante og nødvendige dokumentation for trappens indretning.

I modsat fald må denne manglende mulighed for indhentelse af dokumentation for trappens indretning komme forsikringsselskabet til skade, idet forsikringsselskabet har afvist at meddele isoleret bevisoptagelse på trods af, at det er selv samme forsikringsselskab, som nu påberåber sig at der ikke er forsikringsdækning under hensyn til at hovedårsagen til faldulykkens indtræden er min klients beruselse og at der således ikke er andre forhold som kunne sandsynliggøre ulykkens indtræden.

Endnu engang skal det derfor præciseres, vigtigheden af, at der optages isoleret bevisoptagelse og endnu engang skal jeg anmode Ankenævnet for Forsikring om hurtigst muligt at tage stilling til, hvorvidt Ankenævnet for Forsikring vil vurdere, at der vil være et bedre grundlag for at tage stilling i sagen, såfremt den isolerede bevisoptagelse blev gennemført og i bekræftende fald bedes Ankenævnet for Forsikring straks meddele undertegnede, således at der snarest muligt kan iværksættes isoleret bevisoptagelse (formentlig på daværende tidspunkt med bekræftelse fra modparten af at der er retshjælpsdækning til isoleret bevisoptagelse)."

Selskabet har den 6/6 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet fastholder, at det ved afgørelsen af sagen kan lægges til grund, at klager har haft en betydelig alkoholpromille på tidspunktet for faldet.

Henset til, at klager bestrider selve omregningsmetoden fra ethanol til promille, vil selskabet for god ordens skyld få foretaget en omregning hos Retsmedicinsk Institut.

Der vedlægges kopi af henvendelse til Retsmedicinsk Institut, som vil blive fremsendt, når klager har givet samtykke til fremsendelse af oplysninger.

For så vidt angår trappens indretning, fastholder selskabet, at det må kunne lægges til grund, at trappen – som udgjorde klagers og dennes ægtefælles daglige adgangsvej mellem soveværelse og bl.a. toilet – ikke har lidt af mangler/defekter den pågældende nat, samt at klager ikke har været iført usædvanligt (risikoforøgende) fodtøj.

Afholdelse af isoleret bevisoptagelse på nuværende tidspunkt (1 ½ år efter skaden) ses ikke at kunne bidrage med forhold/oplysninger, som kan ændre herved.

Selskabet fastholder således, at det kan lægges til grund, at der ikke har været noget usædvanligt ved forholdene/situationen den pågældende nat, bortset fra klagers betydelige påvirkning af alkohol, hvorfor klagers uheld – uanset om det (som anført af klager) skyldes et 'usædvanligt glid på trappen', eller det (som anført af selskabet) må skyldes, at klager gik forlæns ned af trappen eller eventuelt snublede på vej hen til trappen – må henføres til klagers beruselse.

På baggrund af ovenstående fastholder selskabet sin afvisning af dækning med henvisning til vilkårenes pkt. 2.2.1 nr. 4.

Såfremt det lægges til grund, at klager har oplevet tidligere fald på trappen (hvilket selskabet bestrider er dokumenteret), og at indretningen af trappen i sig selv udgør den af klager beskrevne betydelig risiko for fald (hvilket selskabet bestrider er tilfældet), så gør selskabet for god ordens skyld gældende, at klager har udvist grov uagtsomhed, jf. de gældende vilkårs pkt. 2.2.1 nr. 2, idet klagers handlemåde (benyttelse af trappen i beruset tilstand) dermed må siges at have indebåret en indlysende fare for skade som den skete.

Det skal i den forbindelse præciseres, at klager — som har benyttet trappen dagligt som adgangsvej — har haft indgående kendskab til trappens indretning."

Selskabet har den 10/8 2018 supplerende anført:

"Jeg skal hermed fremkomme med selskabets bemærkninger til de nu indhentede oplysninger fra Retskemisk Afdeling.

Ifølge omregning fra Retskemisk Afdeling svarer måleresultatet, 35 mmol/l i udtaget prøve på skadedagen den 17/12 2016 kl. 03.55 (bilag 6) til en promille på 1,27, og mindsteværdien på tidspunktet for prøvens udtagelse udgjorde derfor 1,17.

For så vidt angår tilbageregning af promille fra udtagelsestidspunktet, kl. 03.55 til uheldstidspunktet, kl. 01.30 (2,4 timer) fastslår Retskemisk Afdeling, at der generelt regnes med en spændvidde i promillefald fra 0,1 til 0,25 promille pr. time, hvilket svarer til 0,24 - 0,60 promille.

På baggrund heraf vurderer Retskemisk Afdeling at promillen har været i intervallet 1,41 - 1,77 på uheldstidspunktet, kl. 01.30.

Selskabet gør gældende, at det — henset til klagers køn og vægt (130-140 kg) (mænd forbrænder mere end kvinder og jo højere vægt, jo højere forbrænding) — ved afgørelse af sagen kan lægges til grund, at klagers promille har været øverst i det anførte interval.

En tilbageregning ud fra den sædvanligt anvendte gennemsnitsforbrænding (0,15 promille pr. time) svarer til en promille på 1.62 på uheldstidspunktet.

Selskabet skal på ny henlede opmærksomheden på de tidstro observationer i de initiale lægelige bilag, hvor klager i den præhospital journal (bilag 4) beskrives på følgende vis: 'virker fjern', 'beruset', samt 'ebrieret', og hvor der på side 6 i bilag 4 er refereret klagers eget udsagn kort tid efter faldet, og her er anført '...har fået rigtig mange genstande i fig. Pt.'

På denne baggrund fastholder selskabet, at det ved afgørelsen af sagen kan lægges til grund, at klager har haft en betydelig alkoholpromille på tidspunktet for faldet, og selskabet fastholder derfor de tidligere fremsatte synspunkter i sagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder fotos af trappen, præhospital patientjournal, journalmateriale vedrørende klagerens efterfølgende behandlingsforløb, erklæring fra Retske-

Ankenævnet for Forsikring

12.

91743

misk Afdeling, vidneerklæring vedrørende klagerens tilstand, da han forlod julefrokosten den 16/12 2016, skadeanmeldelsen, policen og forsikringsbetingelserne.

Af skadeanmeldelsen fremgår det bl.a.:

"Var skadelidte spirituspåvirket?
X Nej"

Af præhospital patientjournal dateret den 17/12 2016 fremgår det bl.a.:

"Melding
01:39 ... M/... Faldet ca. 10-12 trin, virker fjern, SM i ryg/nakke, beruset, 01:37 (112): Beredskaber:
... STSH, faldet ned af trappen, kan ikke bevæge sig
...
Notater om tiden op til hændelsen
Faldet ned af stejl trappe ca. 3 meter højde
...
Notater
Tid 04:35:56
M/... Faldet/gledet ned af stejl trappe – efterfølgende kan pt. ikke mærke/bevæge højre arm samt begge ben – lidt bevægelse og følelse i ve. arm – varm og tør – ebrieret, har fået rigtig mange genstande i flg. Pt. – virker meget agiteret og ikke særlig samarbejdsvillig – lang tid på stedet på grund af forholdene og oprettelse af SMR."

Af midlertidigt klinisk biokemisk WEB-svar af prøve taget den 17/12 2016 kl. 03:55 fremgår det bl.a.:

"FARMAKOLOGI
Ethanol;P 35 mmol/L Lab.vejl."

Af retskemisk erklæring fra Retsmedicinsk Institut, Retskemisk Afdeling dateret den 11/7 2018 fremgår det bl.a.:

"Omregning af promille

35 mmol/L svarer til 1610 mg/L eller 1,61 g/L (ethanols molekylmasse: 46 g/mol). Målingen er foretaget i plasma og svarer til $1,61/1,2 = 1,34$ g/L i blod (faktoren 1,2 angiver forholdet mellem koncentration i plasma og blod). Dette svarer til $1,34/1,055 = 1,27$ g/kg blod, da blodets massefylde er 1,055 kg/L. 1,27 g/kg er 1,27 promille. Der foretages normalt et fradrag på 0,1 promille (eller 5% ved promiller over 2) for at korrigere for analyseusikkerhed. Koncentrationen er herefter 1,17 promille (såkaldt mindsteværdi).

Tilbageregning af promille

Der kan foretages tilbageregning indtil 2 timer efter seneste alkoholindtagelse. Tilbageregning fra kl. 03:55 til 01:30, d.v.s. 2 timer og 25 min, eller 2,4 timer. Der regnes med en spændvidde i pro-

Ankenævnet for Forsikring

13.

91743

millefald fra 0,1 til 0,25 promille pr. time. Dette svarer til 0,24 - 0,60 promille. D.v.s. at det vurderes, at promillen har været i intervallet 1,41- 1,77 kl. 01:30"

Af vidneerklæring fra to af klagerens bekendte, som deltog i julefrokosten, fremgår det bl.a.:

" Jeg, [navn på anden person] og min ægtefælle, er ... til [klageren], og havde [klageren] og hans samlever ... til middag, fredag den 16. december i tidsrummet 19.00 - 22.30. Vi fik julemiddag og under spisningen blev der serveret øl og snaps for både [klageren] og de andre gæster.

[Klagers samlever] indtog ikke alkohol, og kørte hjem i parrets bil ca. kl. 22.20. [Klageren] forlod selskabet kl. ca. 22.30, hvor han sagde farvel og gik hjem over markerne fra vores ejendom til deres ejendom. Han var ved vores afsked hverken synlig beruset eller på anden måde vrøvlet eller åndsfraværende i hans opførsel. Hvilket ligeledes kan bekræftes af aftenens øvrige gæster, herunder læge ..., som tillige har underskrevet nærværende erklæring."

Af forsikringsbetingelserne 6501.02.2008 fremgår det bl.a.:

"2.2 Forsæt, grov uagtsomhed, beruselse m.m.

2.2.1Forsikringen dækker ikke følger af ulykkestilfælde, der er fremkaldt af forsikrede ved:

1. forsætlige handlinger, herunder skader der er forudsigelige for forsikrede,
2. grov uagtsomhed,
3. deltagelse i slagsmål eller ulovligheder,
4. selvforskyldt beruselse,
5. påvirkning af narkotika eller andre rusmidler/giftstoffer,
6. selvmordsforsøg - se dog pkt. 6.1.8.

Dette gælder uanset forsikredes sindstilstand eller tilregnelighed på ulykkestidspunktet."

Nævnet udtaler:

Den 17/12 2016 kl. ca. 01.30 pådrog klageren sig alvorlig personskade ved et fald ned ad trappen til første sal i sit hjem. Klageren havde den foregående aften været til julefrokost, og var påvirket af alkohol på skadetidspunktet. Klageren har oplyst, at han skulle på toilettet, og at der alene er toilet i ejendommens stueetage. Den 27/12 2016 anmeldte klagerens samlever skaden til selskabet og angav, at klageren ikke havde været spirituspåvirket. Den 3/1 2018 meddelte selskabet, at ulykkestilfældet var omfattet af forsikringen.

Klageren kræver, at selskabet yder godtgørelse for varigt mén. Til støtte herfor har klageren anført, at selskabet ikke har bevist, at skaden var forårsaget af hans selvforskyldte beruselse, og at ulykkestilfældet derimod indtrådte på grund af en uhensigtsmæssigt indrettet trappe. Klageren har også anført, at han er en stor mand med betydelig højde og vægt, samt at hans skostør-

relse er i midten af 40'erne, hvilket øgede risikoen for at falde på trappen. Klageren har endelig anført, at det er nødvendigt at få foretaget isoleret bevisoptagelse i relation til trappens indretning.

Selskabet har afvist at yde dækning under henvisning til klagerens selvforskyldt beruselse. Selskabet har anført, at det ikke er bundet af det afgivne dækningstilsagn, da selskabet først efterfølgende fik oplyst, at klageren var påvirket af alkohol på skadetidspunktet. Selskabet har endvidere anført, at alkoholpromillen på skadetidspunktet skaber en formodning for, at beruselsen var hovedårsagen til skadens indtræden, og at klageren ikke har bevist, at der kan være andre årsager til skadens indtræden. Selskabet har i anden række anført, at klageren har forvoldt skaden ved grov uagtsomhed ved at begive sig ned ad trappen i påvirket tilstand, da klageren havde indgående kendskab til trappens udformning. Selskabet har desuden afvist at dække udgiften til isoleret bevisoptagelse på retshjælpsdækningen tilknyttet hans familieforsikring med henvisning til, at en fagmandsudtalelse vedrørende trappens indretning ikke vil belyse sagen yderligere.

Dækningstilsagn

Det fremgår af skadeanmeldelsen, at klagerens samlever angav "Nej" til spørgsmålet om klageren var spirituspåvirket. Selskabet gav på denne baggrund ved brev af 3/1 2018 tilsagn om, at ulykkestilfældet var omfattet af den tegnede forsikring. Ved mail af 25/4 2018 tog selskabet forbehold for anerkendelsen, da der var fremkommet oplysninger om, at skaden var sket efter en julefrokost.

Nævnet finder, at selskabet under de konkrete omstændigheder har været berettiget til at trække tilsagnet om dækning tilbage.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet afgav dækningstilsagnet under den urigtige forudsætning, at klageren ikke var spirituspåvirket, og at klageren – og klagerens samlever –

Ankenævnet for Forsikring

15.

91743

burde have indset, at hans selvforskyldte beruselse kunne have afgørende betydning for selskabets vurdering af erstatningspligten.

Selvforskyldt beruselse

Af forsikringsbetingelsernes punkt 2.2.4 fremgår det, at selskabet har forbeholdt sig fuldstændig ansvarsfrihed ved selvforskyldt beruselse.

Af journalmaterialet fremgår det blandt andet, at der blev ringet efter en ambulance kl. 01:48. Klageren har selv oplyst, at han faldt ned af trappen ca. kl. 1:30. Det fremgår desuden af journalmaterialet, at ved ambulancefolkernes ankomst var klageren beruset/ebrieret. Ifølge klagerens eget udsagn havde han "fået rigtig mange genstande".

Af midlertidig klinisk biokemisk WEB-svar fremgår det blandt andet, at P-ethanolværdien i klagerens blod kl. 03:55 var 35 mmol/L.

P-ethanolværdien kan – ifølge retskemisk erklæring fra Retsmedicinsk Institut – omregnes til en alkoholpromille på 1,27 med mindsteværdi på 1,17. Det fremgår endvidere af den retskemiske erklæring, at promillen kan tilbageregnes til, at klageren på skadetidspunktet havde en alkohol-koncentration på mellem 1,41-1,77 promille.

Nævnet bemærker, at det er selskabet, der skal bevise, at hovedårsagen til ulykken var selvforskyldt beruselse.

Et flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering, finder flertallet, at selvom klageren var beruset på skadetidspunktet, så har selskabet ikke med fornøden sikkerhed godtgjort, at beruselsen var hovedårsagen til ulykken. Selskabet har derfor ikke været berettiget til at afvise klagerens krav med henvisning til selvforskyldt beruselse.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på det oplyste i den retskemiske erklæring om størrelsen af den tilbageregnede mindsteværdi af klagerens alkoholpromille på skadetidspunktet. Flertallet har endvidere lagt vægt på, at klageren efter det oplyste var nødsaget til at gå ned ad trappen for at komme på toilettet, og at trappen ud fra de fremlagte billeder fremstår stejl og risikabel at færdes på.

Spørgsmålet er herefter, om klageren har udvist grov uagtsomhed ved at begive sig ned ad trappen i beruset tilstand. Flertallet bemærker hertil, at grov uagtsomhed i retspraksis er defineret som en indlysende fare for den faktisk skete skade.

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet, at selskabet ikke har bevist, at der var en indlysende fare for den skete skade, og selskabet har derfor ikke bevist, at klageren har forårsaget skaden ved grov uagtsomhed.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at trappen var klagerens eneste adgang til et toilet, og at klageren benyttede trappen dagligt.

Et mindretal udtaler:

Mindretallet lægger på baggrund af den retskemiske erklæring til grund, at klagerens alkoholpromille på skadetidspunktet i hvert fald var 1,41.

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering, finder mindretallet, at selskabet har bevist, at hovedårsagen til ulykken var selvforskyldt beruselse. Mindretallet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at klageren på skadetidspunktet i hvert fald havde en alkoholpromille på 1,41, og at klageren er beskrevet som beruset i patientjournalen. Mindretallet har også lagt vægt på, at klageren benyttede trappen dagligt.

Ankenævnet *for* Forsikring

17.

91743

Mindretallet har endvidere lagt vægt på de fremlagte fotos, som efter mindretallets vurdering ikke godtgør, at trappens udformning må antages at være hovedårsagen til ulykken.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder vidneerklæringen fra to af klagerens bekendte og angivelsen af at klager gik baglæns ned ad trappen – kan ikke føre til andet resultat.

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med flertallets votum.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Lokal Forsikring G/S, skal opgøre og udbetale godtgørelse for varigt mén i henhold til forsikringsbetingelserne. Erstatningen skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels